

Nr 55.

Av herr **Lindström**, om ökade anslag till flygvapnets övningar och till underhåll av flygmateriel.

I underdånig skrivelse den 31 augusti 1938 har flygförvaltningen för flygvapnets övningar begärt ett anslag på 4 580 000 kronor samt för underhåll av flygmateriel m. m. begärt ett anslag på 4 050 000 kronor. Då dessa båda anslag gemensamt inverka på omfattningen av flygvapnets övningar, upptagas de i det följande till gemensam behandling.

Flygförvaltningen har i ovannämnda skrivelse framlagt motivering varför ifrågavarande anslag måste överstiga de belopp, som beräknats enligt försvarskommissionens betänkande (3 700 000 kronor resp. 2 550 000 kronor). Orsakerna härtill uppgivas i stort sett vara följande:

a) Den moderna flygmaterielen är mera komplicerad än den förutvarande, varför flygutbildningen för såväl nyanställd som äldre personal måste bli mera omfattande. Härtill kommer, att övningarna numera kräva flygning under svårare väderleksförhållanden än förr. Båda dessa förhållanden medföra med hänsyn till flygsäkerheten behov av ökat antal flygtimmar per man av den flygande personalen.

Det bör beaktas, att chefen för flygvapnet redan i sitt yttrande över försvarskommissionens betänkande år 1935 förklarade, att flygtimantalet vore otillräckligt.

b) Under flygvapnets uppsättningsperiod utbildas ett större antal elever än förhållandet blir vid fullt uppsatt vapen. Därför kräves även ett förhållandevis större antal flygtimmar. Detta faktum har icke beaktats av 1930 års försvarskommission.

c) Drivmedelskostnaderna per flygtimme hava ökats dels på grund av högre drivmedelspriser genom ett högvärdigare bränsle, dels på grund av att motorerna utvecklats till genomsnittligt högre motorstyrka och att ett större antal 2-motoriga flygplan användes än försvarskommissionen avsett.

d) Underhållskostnaderna hava ökats på grund av den mera komplicerade flygmaterielen samt högre arbets- och materialkostnader.

I Kungl. Maj:ts proposition till årets riksdag har anslaget till flygvapnets övningar minskats till 4 400 000 kronor samt anslaget för underhåll av flygmateriel m. m. minskats till 3 500 000 kronor. I förhållande till flygförvaltningens äskanden hava således anslagen minskats med 180 000 kronor resp. 550 000 kronor. Dessa nedskärningar drabba emellertid i första hand den flygtid, som kan uttagas under flygvapnets övningar. En stor del av såväl övnings- som underhållsanslagen användes nämligen för utgifter av sådan natur, att

de icke kunna minskas även vid en minskad omfattning av övningarna (t. ex. underhåll av markutrustning, avlöning till kontraktsanställd personal i flygförvaltningen och vid flottiljernas verkstäder, flygtillägg för personalen, traktamenten o. s. v.). Vid en medelstildelning enligt Kungl. Maj:ts proposition skulle därför flygtiden procentuellt sett behöva minskas avsevärt mera än vad den sammanlagda anslagsminskningen i och för sig angiver. Av denna minskning i flygtiden följa synnerligen allvarliga konsekvenser såväl för *flygsäkerheten* som för *krigsberedskapen*. Detta förhållande skall i det följande närmare belysas.

Den grundläggande flygutbildningen för de nyinryckta eleverna vid flygkrigsskolan kan av säkerhetsskäl omöjligens minskas. Om minskningen i flygtid sålunda helt drabbar flygverksamheten vid flygflottiljerna och under förutsättning att minskningen proportionellt fördelas på de olika flottiljerna, uppgår densamma till sammanlagt omkring 6 400 flygtimmar. I jämförelse med den flygtid, som skulle kunna uttagas medelst de av flygförvaltningen begärda anslagen, innebär detta en *minskning med omkring 21 %*. Denna minskning är bestämd av underhållsanslagets omfattning. Detta anslag har nämligen beskurits proportionsvis kraftigare än övningsanslaget, som i och för sig skulle föranleda en minskning av flygtiden med endast 14 %.

Vid flygflottiljerna bedrivs flygövningar i stort sett dels med från flygkrigsskolan nytillkommande personal, dels med sådan äldre personal, som tidigare bibringats grundläggande utbildning vid flottiljen. Det är sistnämnda personal, som utgör flottiljens kärna, den tjänstgör såsom lärare för den nytillkommande personalen, och den ingår i den övningsdivision, som avses utgöra den mer eller mindre direkt krigsberedda delen av flottiljen, och som framför allt avses för samövningar o. d. Det är således denna personalkategori, som måste vara beredd att utsättas för de största påfrestningarna under flygning. Det är därför med hänsyn såväl till flygsäkerhet som till krigsberedskap nödvändigt, att flygskickligheten väl vidmakthålles för ifrågavarande personal.

Detta är emellertid omöjligt med de i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna anslagen. Om man frånräknar den flygtid, som ur säkerhetssynpunkt måste betraktas som ett minimum för den till en flottilj nytillkomna personalen, återstår för den nyssnämnda äldre personalen, som utgör huvuddelen av flottiljen, en flygtid, som i genomsnitt motsvarar omkring $6\frac{1}{2}$ flygtimmar per man och månad. Motsvarande flygtid beräknades av försvarskommissionen uppgå till $7\frac{1}{2}$ flygtimmar per man och månad. Den ifrågasatta nedskärningen av berörda anslag innebär alltså i realiteten en *minskning på omkring 10 % i förhållande till försvarskommissionens beräkningar* beträffande denna personal. Chefen för flygvapnet ansåg redan i sitt yttrande över försvarskommissionens betänkande en flygtid för ifrågavarande personal av $9\frac{1}{2}$ timmar per man och månad vara starkt motiverad. Det synes uppenbart, att en flygtid på $6\frac{1}{2}$ timmar per månad är för litet för att flyg-

skickligheten skall kunna upprätthållas på den moderna komplicerade och svårflugna materielen.

Följden kan med stor sannolikhet bliva ökade *flyghaverier* med åtföljande kostnader. En annan följd blir en avsevärd minskning i *krigsberedskapen*, enär besättningarna på övningsdivisionernas flygplan icke kunna anses vara i stånd att fullgöra fältmässiga uppdrag.

En ytterligare följd av ifrågasatt minskning av flygtiden är de *minskade möjligheterna till samövningar*. Flygförvaltningen har exempelvis i sin skrivelse framhållit, att en minskning av det beräknade antalet flygtimmar skulle medföra minskade möjligheter att genomföra en av chefen för försvarsstaben planlagd samövning mellan de olika försvarsgrenarna. Denna övning beräknades kräva 2 000 flygtimmar. Med den ifrågasatta minskningen av flygtiden motsvarar ett deltagande i enbart denna övning omkring tre veckors ordinarie flygtjänst för de deltagande flygförbanden.

Med hänsyn till ovan framförda skäl föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i enlighet med flygförvaltningens förslag

anslaget till flygvapnets övningar upptages till 4 580 000 kronor samt att

anslaget till underhåll av flygmateriel m. m. upptages till 4 050 000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1939.

Rickard Lindström.
